

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 8 października 2013 r. powód, P. W. zażądał zasądzenia od pozwanej kwoty 76.632,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 stycznia 2012 r. oraz zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pisma wskazano, że w dniu 17 września 2010 r. pozwana zawarła ze spółką (...) umowę, na mocy której spółka ta miała wnieść kaucję gwarancyjną (pkt 8.7 OWU), a 50% tej kaucji powinno zostać zwrócone w terminie 30 dni od bezusterkowego odbioru końcowego (w protokole wskazano, że roboty zostały odebrane „bez uwag”), co nastąpiło 16 grudnia 2011 r., a więc roszczenie o zwrot połowy kaucji stało się wymagalne 15 stycznia 2012 r. Zgodnie z pkt II.3 protokołu – oferty, pozwana zatrzymywała 10% wynagrodzenia jako kaucję gwarancyjną. Wartość wynagrodzenia spółki (...) wyniosła 1.532.650 zł, zatrzymana kaucja gwarancyjna w wysokości 10% to 153.265 zł, a połowa tej kwoty jakiej żąda powód to 76.632,50 zł. Jednocześnie powód zaznaczył, że spółka ta złożyła w terminach wszystkie wymagane przez ust. 7.11.a (...) oświadczenia. Wreszcie powód wskazał, że dochodzoną wierzytelność nabył na podstawie umowy z 22 maja 2013 r. Mimo wezwania pozwana nie zapłacił powodowi dochodzonej pozwem w niniejszej sprawie wierzytelności (pozew, k. 3-7).

W sprzeciwie od wydanego w sprawie w postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty T. - spółka akcyjna z siedzibą w O. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych. W pierwszej kolejności pozwana podniosła zarzut nieistnienia dochodzonej pozwem wierzytelności wobec złożenia przez nią oświadczenia o potrąceniu pismem z dnia 31 października 2012 r. Dalej wskazała, że obciążyła spółkę (...) karami umownymi w kwotach: 79.556,40 zł (termin płatności minął 14 lipca 2012 r.) i 16.383,76 zł (termin płatności minął 27 lutego 2012 r.); pierwsza z kar wynikała z nieusunięcia wady montażu wentylatora dachowego (z subkl. 8.2.c OWU i VI.1.c protokołu-oferty), druga z braku wykonania przez spółkę (...) robót poprawkowo-wykończeniowych. Jednocześnie pozwana zaznaczyła, że wierzytelności przedstawione do potrącenia stały się wymagalne przed datą wymagalności wierzytelności będącej przedmiotem cesji – przed dniem 30 września 2013 r.; nadto wskazała, że przysługują jej – zgodnie z art. 513 § 1 KC – wobec powoda wszelkie zarzuty, jakie przysługiwały jej wobec spółki (...). Na koniec pozwana zaprzeczyła, aby termin wymagalności dochodzonej w sprawie wierzytelności nastąpił w dniu 16 stycznia 2012 r.; zarzuciła, że nastąpiło to w dniu 25 maja 2012 r., albowiem 30-dniowy termin na zwrot tej kwoty należałoby liczyć od bezusterkowego odbioru końcowego całego obiektu, potwierdzonego przez pozwaną i inwestora (subkl. 7.11 i 9.1 OWU) (sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 94-99).

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty powód zarzucił, że nie mogło dojść do skutecznego potrącenia, albowiem wierzytelności wzajemne pozwanej raz że nie istnieją, a dwa brak było możliwości potrącenia z przyczyn formalnych. W zakresie kwoty 79.556,40 zł powód wskazał, że syndyk spółki (...) precyzyjny opis usterek otrzymał w dniu 20 marca 2012 r. (nie zaś – jak twierdzi pozwana – w dniu 1 marca 2012 r.), a więc usunięcie usterek do dnia 30 marca 2012 r. nastąpiło w terminie. Z kolei w zakresie kwoty 16.383,76 zł powód wskazał, że nota obciążeniowa została wystawiona w dniu 13 października 2012 r., czyli już po odbiorze końcowym; co więcej – roboty wykończeniowe na które powołuje się pozwana, nie były objęte przedmiotem umowy. Powód zaznaczył także, że kary te pozwana przedstawiła do potrącenia w innym procesie. Nawet gdyby jednak wierzytelności te istniały, to nie mogło dojść do ich potrącenia, albowiem upadłość likwidacyjną spółki (...) ogłoszono w dniu 16 stycznia 2012 r.; natomiast wszystkie wierzytelności zgłoszone do potrącenia stały się wymagalne później; tymczasem wierzytelność powoda była już wymagalna w dniu 14 stycznia 2012 r. i w sprawie zastosowanie winien znaleźć art. 93 § 1 PUN, który, jako *lex specialis* wyłącza po ogłoszeniu upadłości inne przepisy o potrąceniu; tym samym potrącenie nie jest możliwe, albowiem każda z wierzytelności pozwanej powstała i stała się wymagalna już po ogłoszeniu upadłości (pismo procesowe powoda z 31 października 2014 r., k. 180-183).

Z kolei z piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2015 r. pozwana przede wszystkim podniosła zarzut braku legitymacji procesowej powoda, wskazując, że w umowie przelewu wierzytelność będąca przedmiotem cesji nie została dostatecznie oznaczona i zindywidualizowana, tak samo jak stosunek zobowiązaniowy z którego wynikała wierzytelność. Dalej pozwana zaprzeczyła, aby termin na usunięcie usterek rozpoczął bieg w dniu 20 marca 2012

r., gdyż („zgodnie z przepisami o rękojmi za wady rzeczy oraz zgodnie z literaturą przedmiotu”) to na spółce (...) jako podwykonawcy spoczywał obowiązek dokonania oględzin obiektu i zbadania czy usterki zostały stwierdzone w ramach wykonanych przez nią robót; obowiązkiem pozwanej było jedynie zgłoszenie usterek i udostępnienie obiektu. Następnie pozwana zarzuciła, że podniesienie zarzutu potrącenia nie powoduje stanu zawisłości co do wiarygodności przedstawionej do potrącenia. W zakresie zaś dopuszczalności potrącenia pozwana wskazała, że w realiach sprawy należy dopuścić możliwość potrącenia na zasadach ogólnych zawartych w KC, a to z uwagi na brak przepisów szczególnych w PUN. Wreszcie, w zakresie kwoty 16.386,76 zł, pozwana wskazała, że w tym zakresie roboty poprawkowe były wykonywane w ramach zastępstwa przez spółkę (...) jeszcze przed odbiorem końcowym (w związku z brakiem reakcji wykonawcy na wezwanie do wykonania robót poprawkowych), a więc chybiony jest zarzut wywodzony przez powoda z faktu, że stosowna nota obciążeniowa została wystawiona już po odbiorze końcowym stwierdzającym prawidłowe wykonanie robót (pismo procesowe pozwanej z 7 stycznia 2015 r., k. 243-245v).

Z kolei w piśmie z dnia 11 czerwca 2015 r. pozwana w pierwszej kolejności wskazała, że kwoty 16.383,76 zł dochodzi tytułem kosztów robót poprawkowo-wykończeniowych (nie zaś tytułem kary umownej). Dalej, podsumowującym jej dotychczasowe stanowisko, pozwana m.in. wskazała, że nawet gdyby sąd uznał, że termin do usunięcia wad przez spółkę (...) liczyć od dnia 20 marca 2012 r., to i tak 7-dniowy termin na ich usunięcie upłynął w dniu 27 marca 2012 r., w związku z czym kara umowna należała się za dwa dni: 28 i 29 marca 2012 r. i winna wynosić 11.365,20 zł. Niezależnie od tego powódka zwróciła uwagę na zwłokę syndyka masy upadłości spółki (...), który odpowiedź na wezwanie do usunięcia wad i usterek doręczony w dniu 5 marca 2012 r. wysłał dopiero po 4 dniach, mimo iż winno mu to zająć nie więcej niż 30 min. Wreszcie pozwana wskazała, że („zgodnie z orzecznictwem”) ogłoszenie upadłości likwidacyjnej nie powoduje wygaśnięcia roszczeń z tytułu gwarancji – usunięcia wad (pismo procesowe pozwanej z 11 czerwca 2015 r., k. 407-411).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – P. W. jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej o NIP (...). Jego przeważającą działalnością gospodarczą, prowadzoną pod nazwą W. P. G., jest wg (...) rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych (wydruk z (...), k. 87).

Pozwana – (...) spółka akcyjna z siedzibą w O. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do przedmiotu jej działalności należy m.in. wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych (informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z KRSu pozwanej, k. 102 i 107).

Pozwana była generalnym wykonawcą salonu samochodowego we W. (zeznania świadka J. S., rozprawa z 24 października 2014 r. – 00:12:10 i n.).

Pozwana posługuje się Ogólnymi Warunkami Umów obowiązującymi w umowach o roboty budowlane zawierane przez (...) S.A. z siedzibą w O. (Generalnego Wykonawcę) z Podwykonawcami [dalej: „OWU”]. W ust. 7.2 OWU podwykonawca udzielał generalnemu wykonawcy rękojmi oraz gwarancji na przedmiot umowy; okres rękojmi lub gwarancji biegł od daty sporządzenia protokołu końcowego odbioru robót całego obiektu budowlanego, niestwierdzającego wad lub usterek, podpisanego przez generalnego wykonawcę i inwestora. W ust. 7.4 OWU wskazano, że w razie stwierdzenia wad nadających się do usunięcia generalny wykonawca wyznaczy podwykonawcy odpowiedni, nie dłuższy niż 7 dni, termin na ich usunięcie; odnośnie wad mogących powodować zagrożenie dla życia i zdrowia podwykonawca miał przystąpić natychmiast do ich zabezpieczenia i miał je usunąć w terminie 3 dni, pod rygorem skorzystania przez generalnego wykonawcę zapisu ust. 7.5. W ust. 7.5 OWU wskazano, że w razie odmowy usunięcia wad lub w przypadku nieprzystąpienia do usuwania wad w wyznaczonym terminie lub nie usunięcia wad w wyznaczonym terminie, generalny wykonawca mógł wedle własnego wyboru usunąć wady na koszt podwykonawcy (nie tracąc uprawnień z rękojmi i gwarancji) albo odstąpić od umowy z winy podwykonawcy co do reszty niespełnionego świadczenia (zachowując uprawnienia do kar umownych oraz do naprawienia szkody). W ust. 7.8 OWU podwykonawca zobowiązał się wnieść tytułem gwarancji należnego wykonania umowy kaucję gwarancyjną w kwocie nie mniejszej niż 5% całkowitej wartości przedmiotu umowy brutto, stanowiącą gwarancję należytego

wykonania robót oraz usunięcia wal lub usterek; zgodnie z ust. 7.9 OWU kaucja gwarancyjna stanowiła zabezpieczenie wykonania zobowiązania wynikającego z umowy, w okresie wykonywania robót oraz w okresie obowiązywania gwarancji i rękojmi; zgodnie z ust. 7.10 OWU z kwoty stanowiącej kaucję gwarancyjną miały być pokrywane ewentualne roszczenia powstałe na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. W ust. 7.11 OWU wskazano, że kaucja gwarancyjna wniesiona na podstawie ust. 7.8 miała zostać zwrócona podwykonawcy: (lit. a) 50% w terminie 30 dni od daty bezusterkowego odbioru końcowego, jednak nie wcześniej niż po przedstawieniu wszystkich oświadczeń określonych w ust. 9.1; (lit. b) pozostałe 50% kwoty kaucji w terminie 30 dni od daty zakończenia okresu gwarancji lub rękojmi, przy czym w wypadku różnic w terminach gwarancji i rękojmi przyjmuje się datę późniejszą. W ust. 8.2 lit. c OWU wskazano, że podwykonawca zapłaci kary umowne za opóźnienie w przystąpieniu do usunięcia wad. Wreszcie w ust. 9.1 OWU wskazano, że w wypadku otrzymania wynagrodzenia od generalnego wykonawcy podwykonawca zobowiązany był do złożenia w terminie 2 dni oświadczenia potwierdzającego zapłatę (OWU, k. 19 i n.).

W dniu 6 września 2010 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. [dalej: „spółka I- (...)”] jako podwykonawca złożyła pozwanej ofertę na wykonanie robót w zakresie wew. instalacji mechanicznych i sanitarnych budynków – ust. I.1 oferty, a w lit. a-k tego przepisu wskazano przykładowo zakres prac, do których zobowiązała się spółka I#B, a do prac tych nie należały prace elektryczne; w szczególności w części końcowej przepisu wskazano, że zakres prac nie obejmuje doprowadzenia energii elektrycznej do urządzeń. W ust. II.3 oferty wskazano, że podwykonawca będzie wystawiał faktury częściowe do łącznej kwoty nie przekraczającej 90% wynagrodzenia ryczałtowego. W ust. II.4 oferty podwykonawca oświadczył, że po podpisaniu przez generalnego wykonawcę protokołu końcowego nie stwierdzającego wad lub usterek, wystawi końcową fakturę, na podstawie której nastąpi zapłata pozostałej kwoty wynagrodzenia podwykonawcy. W ust. II.5 oferty podwykonawca oświadczył, że na wystawionych fakturach będzie wskazywał 30-dniowy termin płatności od daty otrzymania faktury przez generalnego wykonawcę. W ust. VI.1 lit. c oferty wskazano, że kara umowna za opóźnienie w przystąpieniu do usunięcia wad wyniesie 3‰ całkowitej wartości przedmiotu umowy brutto za każdy dzień opóźnienia. W ust. VII.2.e oferty wskazano, że zmienia się treść ww. OWU w zakresie pkt. 7.4 wykreślając termin „nie dłuższy niż 7 dni” na termin „uzgodniony przez strony nie dłuższy niż 14 dni”. Jednocześnie w ust. VII.3 oferty podwykonawca oświadczył, że otrzymał i zaakceptował powyższe OWU (oferta, k. 16v i n.).

W dniu 17 września 2010 r. pozwana zawarła ze spółką I- (...) umowę nr (...) na kompleksowe wykonanie robót w zakresie wewnętrznych instalacji mechanicznych i sanitarnych za łącznym wynagrodzeniem wynoszącym 1,4 mln zł netto, o treści wynikającej z powyżej przywołanej ofercie (zlecenie, k. 16 zeznania świadka J. S., rozprawa z 24 października 2014 r. – 00:12:10 i n.; zeznania świadka A. N., rozprawa z 24 października 2014 r. – 00:38:50 i n.; przesłuchanie członka zarządu pozwanej-M. T. w charakterze strony, rozprawa z 1 grudnia 2015 r. – 00:26:36 i n.).

Aneks nr (...) do powyższej umowy z dnia 17 września 2010 r., w związku z robotami dodatkowymi i zamiennymi, podwyższono wynagrodzenie netto spółki I- (...) do kwoty łącznie 1,54 mln zł. Wynikało to ze zwiększenia zakresu prac spółki I#B, lecz i w tym zakresie nie wskazano prac elektrycznych (aneks, k. 23).

Z tytułu wykonania robót na podstawie powyższej umowy spółka I- (...) wystawiła na pozwaną następujące faktury o nr.:

- (...) z 31 grudnia 2010 r. na kwotę 59.780 zł brutto (49.000 zł netto), zaś w załączonym do tej faktury Certyfikacie płatności wskazano, że z tejże kwoty zatrzymana zostaje tytułem kaucji gwarancyjnej kwota 4.900 zł, której 50% płatne będzie do 31 maja 2011 r., a pozostałe 50% płatne będzie do 31 maja 2016 r.;
- (...) z 31 marca 2011 r. na kwotę 277.524,90 zł brutto (225.630 zł netto), zaś w załączonym do tej faktury Certyfikacie płatności wskazano, że z tejże kwoty zatrzymana zostaje tytułem kaucji gwarancyjnej kwota 22.563 zł, której 50% płatne będzie do 31 maja 2011 r., a pozostałe 50% płatne będzie do 31 maja 2016 r.;

- (...) z 29 kwietnia 2011 r. na kwotę 325.950,74 zł brutto (265.000,60 zł netto), zaś w załączonym do tej faktury Certyfikacie płatności wskazano, że z tejże kwoty zatrzymana zostaje tytułem kaucji gwarancyjnej kwota 26.500,06 zł, której 50% płatne będzie do 31 maja 2011 r., a pozostałe 50% płatne będzie do 31 maja 2016 r.;
- (...) z 31 maja 2011 r. na kwotę 749.868,76 zł brutto (609.649,40 zł netto), zaś w załączonym do tej faktury Certyfikacie płatności wskazano, że z tejże kwoty zatrzymana zostaje tytułem kaucji gwarancyjnej kwota 60.964,94 zł, której 50% płatne będzie do 31 maja 2011 r., a pozostałe 50% płatne będzie do 31 maja 2016 r.;
- (...) z 15 lipca 2011 r. na kwotę 136.038 zł brutto (110.600 zł netto), zaś w załączonym do tej faktury Certyfikacie płatności wskazano, że z tejże kwoty zatrzymana zostaje tytułem kaucji gwarancyjnej kwota 11.060 zł, której 50% płatne będzie do 31 października 2011 r., a pozostałe 50% płatne będzie do 31 października 2016 r.;
- (...) z 31 października 2011 r. na kwotę 146.092,02 zł brutto (118.774 zł netto), płatną do 30 listopada 2011 r.;
- (...) z 16 grudnia 2011 r. na kwotę 189.415,08 zł brutto (153.996 zł netto), płatną do 15 stycznia 2012 r. (faktury, k. 24, 27, 30, 32, 35, 38 i 40; certyfikaty, k. 25, 28, 31v, 33, 36).

Sukcesywnie, w okresie od 15 lutego 2011 r. do 29 grudnia 2011 r. spółka I- (...) składała pozwanej oświadczenia o niezaleganiu na jej rzecz przez pozwaną z płatnościami (oświadczenia, k. 44-53).

W dniu 16 grudnia 2011 r. pozwana ze spółką I- (...) sporządziły Protokół Odbioru Końcowego (...), w którego treści wskazano, że roboty zostały wykonane zgodnie z umową i zasadami sztuki budowlanej i zostają one odebrane bez uwag. Jednocześnie jednak wskazano, że do dnia 12 stycznia 2011 r. należy rozwiązać problem zaciekania ściany (protokół, k. 41; zeznania świadka J. S., rozprawa z 24 października 2014 r. – 00:13:56 i n.; zeznania świadka A. N., rozprawa z 24 października 2014 r. – 00:38:50 i n.).

W dniu 10 stycznia 2012 r. inwestor zakończył końcowy odbiór robót od pozwanej. W jego treści wskazano, że roboty zostały wykonane zgodnie z umową, projektem wykonawczym, warunkami pozwolenia na budowę oraz obowiązującymi przepisami prawa; odbierany budynek nie posiadał wad trwałych. Podmioty te nie zgłosiły żadnych roszczeń z tytułu ewentualnych kar umownych i odszkodowań z tytułu niedotrzymania zobowiązań umownych, w szczególności terminów umownych (protokół, k. 131-132; zeznania świadka A. N., rozprawa z 24 października 2014 r. – 00:46:31 i n.).

Jednakże roboty wykonane przez spółkę I- (...) miały wady w postaci: braku należytego uszczelnienia połączeń gwintowanych na instalacji gazowej zasilania kotłów CO, które w krótkim czasie eksploatacji wymagały doszczelnienia oraz braku należytego oczyszczenia i wykonania zabezpieczenia antykorozyjnego na elementach połączeniowych chłodnicy glikolu instalacji wody lodowej; przy czym usterkę polegającą na przecieku nieszczelności na kanale wentylacyjnym na którym posadowiony jest wentylator usunął pozwany jeszcze przed podpisaniem protokołu odbioru z inwestorem, zaś koszt naprawy tej usterki w zakresie dwóch wentylatorów wyniósłby ok. 500 zł (opinia biegłego sądowego, k. 212 i 215; dodatkowa ustna opinia biegłego sądowego, rozprawa z 22 maja 2015 r. – 00:06:09 i n.).

Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2012 r., wydanym w sprawie o sygn. akt V GU 28/11, Sąd Rejonowy w Koninie ogłosił upadłość spółki I- (...) obejmującą likwidację majątku dłużnika (informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z KRSu spółki I- (...), k. 198).

Notą księgową nr (...) z dnia 13 lutego 2012 r., odebraną w dniu 23 lutego 2012 r., pozwana obciążyla spółkę I- (...) kwotą 16.383,76 zł z tytułu braku wykonania robót poprawkowo-wykończeniowych po robotach elektrycznych; jednocześnie jako termin płatności wskazano 7 dni (nota księgową wraz z adnotacją o odebraniu, k. 122; przesłuchanie członka zarządu pozwanej-M. T. w charakterze strony, rozprawa z 1 grudnia 2015 r. – 00:29:52 i n.).

Jednocześnie spółka (...) przekazała pozwanej wykaz robót dodatkowych o wartości 16.383,76 zł, którą to kwotę pozwana zapłaciła tej spółce. Spółka ta wykonała prace poprawkowe po spółce I- (...) (wykaz, k. 255-257; zeznania

świadka A. Ś., rozprawa z 22 maja 2015 r. – 00:23:32 i n.; zeznania świadka G. M., rozprawa z 22 maja 2015 r. – 00:34:30 i n. ; przesłuchanie członka zarządu pozwanej-M. T. w charakterze strony, rozprawa z 1 grudnia 2015 r. – 00:28:36 i n.).

Pismem z dnia 1 marca 2012 r., doręczonym w dniu 5 marca 2012 r., pozwana zgłosiła spółce I- (...) wadę montażu wentylatora dachowego. Jednocześnie pozwana wskazała, że, z uwagi na zalewanie pomieszczeń i nagły postęp dewastacji podwieszono sufitu, prosi o reakcję najpóźniej do dnia 8 marca 2012 r. (pismo, k. 123; (...), k. 124; zeznania świadka D. B., rozprawa z 24 października 2014 r. – 01:03:09 i n.; przesłuchanie członka zarządu pozwanej-M. T. w charakterze strony, rozprawa z 1 grudnia 2015 r. – 00:26:36 i n.).

Wezwanie to pozwana ponawiała pismami z dnia 25 i dnia 30 kwietnia 2012 r., odwołując się do nieskuteczności podjętych czynności naprawczych (pisma, k. 125 i n.).

Pismem z dnia 10 maja 2012 r., nadanym dnia następnego, pozwana oświadczyła spółce I- (...), że wobec nieprzystąpienia do usunięcia usterek z pisma z dnia 18 kwietnia 2012 r., zleciła wykonanie robót podmiotowi trzeciemu (pismo, k. 129, pocztowa książka nadawcza, k. 130 i n.).

Notą księgową nr (...) z dnia 30 czerwca 2012 r. pozwana obciążyła spółkę I- (...) kwotą 79.556,40 zł karą umowną za opóźnienie za okres od dnia 16 marca 2012 r. do dnia 29 marca 2012 r.; jednocześnie jako termin płatności wskazano 14 dni. Pismem z dnia 31 maja 2012 r. pozwana wezwała spółkę I- (...) do zapłaty tej kwoty 79.556,40 zł; w piśmie tym pozwana szczegółowo wskazała, że obciążenie karą umowną następuje na podstawie ust. IV.1.c Oferty i ust. 7.4 OWU w brzmieniu nadanym ust. VII.2.e Oferty; jednocześnie pozwana wskazała, że wadę zgłoszono w dniu 1 marca 2012 r. i wyznaczono termin jej usunięcia na dzień 8 marca 2012, kara zaś została naliczona począwszy od najdłuższego terminu wynikającego z umowy, tj. po 14 dniach od zgłoszenia wady. Dokumenty te zostały doręczone spółce I- (...) w dniu 13 lipca 2012 r. (nota księgową, k. 118; (...), k. 119).

Pismem z dnia 31 października 2012 r., nadanym w dniu 8 listopada 2012 r., pozwana oświadczyła spółce I- (...), że dokonuje potrącenia wierzytelności wzajemnych w kwocie 97.401,40 zł z wierzytelnością spółki I- (...) z tytułu zatrzymanych kaucji gwarancyjnych, i jednocześnie pozwana wezwała do zapłaty różnicy w kwocie 20.768,90 zł. Jednocześnie pozwana wskazała, że na wierzytelność wzajemną składają się wierzytelności w kwotach: 1.461,24 zł z faktury (...) z tytułu kosztów utrzymania terenu budowy; 16.383,76 zł z tytułu kary umownej – (...) której termin płatności upłynął w dniu 27 lutego 2012 r.; 79.556,40 zł z tytułu kary umownej – (...) której termin płatności upłynął w dniu 14 lipca 2012 r. (potrącenie, k. 113; pocztowa książka nadawcza, k. 114 i n.).

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2013 r., wydanym w sprawie V GUp 2/12, Sąd Rejonowy w Koninie zezwolił syndykowi masy upadłości spółki I- (...) na sprzedaż z wolnej ręki, po możliwie najkorzystniejszej cenie nie niższej niż 50 tys. zł, wierzytelności upadłego m.in. w stosunku do pozwanej (postanowienie, k. 494).

W dniu 22 maja 2013 r. syndyk masy upadłości spółki I- (...) sprzedał na rzecz powoda m.in. wierzytelności wobec pozwanej w łącznej kwocie 254.704,30 zł; w załączonym do umowy zestawieniu wskazano szczegółowo, jakie wierzytelności składają się na tę sumę, a były to wierzytelności z tytułu zatrzymanych ze szczegółowo oznaczonych faktur (wskazano tam m.in. następujące faktury: (...), (...), (...), (...), (...), (...) i (...)) kaucji. Przedmiotem sprzedaży były m.in. wszystkie wierzytelności z tytułu części wynagrodzenia zatrzymanego przez pozwaną tytułem kaucji, a posiadane przez syndyka masy upadłości spółki I- (...) wobec pozwanej, a także pozostała część niezapłaconego wynagrodzenia (umowa, k. 54 i n.; umowa wraz z zestawieniem, k. 496 i n.; zeznania świadka T. H., rozprawa z 1 grudnia 2015 r. – 00:06:40 i n.; zeznania świadka J. D., rozprawa z 1 grudnia 2015 r. – 00:15:47 i n.).

O powyższym syndyk zawiadomił pozwaną pismem z dnia 23 maja 2013 r. zawiadomienie, k. 56).

Pismem z dnia 28 maja 2013 r., nadanym w dniu 29 maja 2013 r., powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 32.700 zł tytułem 50% zatrzymań gwarancyjnych, wskazując, że kwota ta jest wymagalna, gdyż prace o wartości 654.000 zł zostały zakończone (pismo, k. 57; dowód nadania, k. 58).

Kwoty tej, tytułem wynagrodzenia z umowy o kompleksowe wykonanie robót budowlanych, powód dochodził w innym postępowaniu. Wyrokiem z dnia 4 listopada 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. akt V GC 28/14, Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu zasądził od pozwanej na rzecz powoda m.in. kwotę 32.700 zł tytułem roszczenia głównego. W uzasadnieniu orzeczenia najpierw wskazano, że w postępowaniu tym pozwana złożyła m.in. oświadczenie o potrąceniu kwoty 16.383,76 zł z tytułu usunięcia wad, które to oświadczenie zostało potraktowane jako nieskuteczne. Następnie, przywołując art. 93-96 PUN Sąd Rejonowy wskazał, że żadna z przedstawionych do potrącenia wierzytelności nie istniała w chwili ogłoszenia upadłości spółki I- (...), co skutkuje niedopuszczalnością potrącenia. Nadto wskazano, że niezasadny okazał się zarzut pozwanej braku legitymacji procesowej czynnej. Apelację od tego wyroku, zaskarżając go w całości, wniosła pozwana (wyrok wraz z uzasadnieniem, k. 485 i n.; apelacja, k. 513 i n.).

Pismem z dnia 29 lipca 2013 r., w tym samym dniu nadanym, powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty dochodzonej pozew wraz z odsetkami w terminie 7 dni. Jednocześnie powód wyjaśnił, że kwota ta stanowi 50% kaucji gwarancyjnej, która stała się wymagalna z chwilą podpisania protokołu odbioru wykonanych prac, a więc w dniu 16 grudnia 2011 r. Jednocześnie powód wskazał, że dochodzona kwota stanowi 50% zatrzymanej kaucji w łącznej wysokości 65.400 zł, jednocześnie wskazując, że podstawą zwrotu zatrzymanej kaucji miał być pkt 7.11 OWU (wezwanie, k. 59; dowód nadania, k. 60).

Na rozprawie z 6 kwietnia 2016 r. strony zgodnie oświadczyły, że nie zgładzają nowych wniosków dowodowych (protokół rozprawy z 6 kwietnia 2016 r. – 00:00:50 i n.).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, jako usprawiedliwione co do zasady i wysokości, podlega uwzględnieniu w całości.

Pierwszym zarzutem pozwanej jest zarzut braku legitymacji procesowej czynnej, wywodzony z faktu, że w umowie cesji nie wskazano jasno - co do wysokości oraz źródła zobowiązania - jakie wierzytelności są zbywane. Zarzut ten, w ocenie sądu, nie zasługuje na uwzględnienie z kilku powodów. Po pierwsze, z ustalonego w oparciu o osobowe źródła osobowe stanu faktycznego wynika jasno, że intencją stron podpisujących umowę cesji było objęcie nią wszystkich wierzytelności syndyka masy upadłości spółki I- (...) związanych z zatrzymanymi przez pozwaną tytułem kaucji gwarancyjnych częściami wynagrodzenia. Tak więc w sposób konieczny w wyniku przelewu powód nabył również dochodzone w niniejszej sprawie wierzytelności. Niezależnie od tego, po wtóre, w toku sprawy do akt został załączony wykaz sprzedanych wierzytelności, w którym wskazano nie tylko kwoty zatrzymanej przez pozwaną części wynagrodzenia spółki I- (...), ale również wskazano faktury które wystawiono na to wynagrodzenie. Tym samym, w ocenie sądu, nie może więc być wątpliwości, że przelewem zostały objęte wierzytelności dochodzone w niniejszej sprawie. Na marginesie można wskazać, że poi trzecie, sprzedaż ta nastąpiła na podstawie prawnie wymaganej zgody (art. 206 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 213 ust. 1 PUN).

Strona pozwana nie podniosła jakiegokolwiek zarzutu w zakresie samej wierzytelności o zapłatę części wynagrodzenia zatrzymanego tytułem kaucji gwarancyjnej. Niezależnie od tego należy wskazać, że z faktury (...) została zatrzymana kwota 4.900 zł, z faktury (...) – 22.563 zł, (...) – 26.500,06 zł, (...) – 60.964,94 zł, (...) – 11.060 zł, (...) – 11.877,40 zł i (...) – 15.399,60 zł (zatrzymywana była kwota stanowiąca 10% wartości netto faktury). Łącznie więc pozwana, tytułem kaucji gwarancyjnej, zatrzymała kwotę 153.265 zł.

Jednocześnie jednak w ust. 7.11 lit. a OWU wskazano, że 50% tej kaucji gwarancyjnej (wniesionej na podstawie ust. 7.8 OWU) miało zostać zwrócone podwykonawcy w terminie 30 dni od daty bezusterkowego odbioru końcowego, jednak nie wcześniej niż po przedstawieniu wszystkich oświadczeń określonych w ust. 9.1. OWU. Po pierwsze, należy wskazać, że oświadczenia z ust. 9.1 OWU, a więc oświadczenia o zapłacie spółce I- (...) jako podwykonawcy przez pozwaną jako generalnego wykonawcy, były sukcesywnie podpisywane przez spółkę I- (...) w okresie od 15 lutego 2011 r. do 29 grudnia 2011 r. Po drugie zaś, w dniu 16 grudnia 2011 r. pozwana ze spółką I- (...) podpisała Protokół Odbioru Końcowego (...). Nie zmienia tu nic, że ówczasie roboty spółki I- (...) miały wady, gdyż pozwana podpisała

właśnie protokół odbioru końcowego bez uwag, a fakt, iż wpisano w treści protokołu, że należy rozwiązać problem zaciekania ściany, także nic nie zmienia, albowiem jednocześnie pozwana odebrała roboty bez uwag. Termin 30 dni liczony od dnia 16 grudnia 2011 r. upływał później, niż data ostatniego z oświadczeń z ust. 9.11 OWU, tak więc to ten pierwszy termin ma znaczenia dla wymagalności wierzytelności dochodzonej w sprawie. Jednocześnie skoro w sposób oczywisty termin ten już upłynął, wierzytelność ta musi być uznana za wymagalną.

Obrona, jaką podjęła pozwana, dotyczyła przede wszystkim umorzenia wierzytelności powoda dochodzonej w niniejszej sprawie wskutek potrącenia.

Przede wszystkim należy wskazać, że jakiegokolwiek znaczenia nie ma twierdzenie powoda, iż wierzytelność zgłoszone do potrącenia w niniejszej sprawie przez pozwaną zostały już zgłoszone do potrącenia w innej sprawie. Pamiętać bowiem należy, że nieuwzględnienie przez sąd zarzutu potrącenia nie stoi na przeszkodzie w późniejszym dochodzeniu pozwem objętego tym zarzutem roszczenia (vide uchwała SN z 20 listopada 1987 r. III CZP 69/87, OSNC 1989/4/64). Skoro więc powód nie wykazał, że w jakiegokolwiek sprawie jego powództwo zostało prawomocnie oddalone z uwagi na uwzględnienie zarzutu potrącenia, samo zgłoszenie zarzutu potrącenia, który nie podlegał uwzględnieniu w sprawie V GC 28/14, nie ma w niniejszej sprawie jakiegokolwiek znaczenia.

Dokonując oceny zgłoszonego zarzutu potrącenia należy wskazać, że w niniejszej sprawie obu stronom – w ocenie sądu – umknął jeden istotny aspekt związany z upadłością likwidacyjną spółki I- (...). Mianowicie – zgodnie z art. 91 PUN zobowiązania pieniężne upadłego, których termin płatności świadczenia jeszcze nie nastąpił, stają się wymagalne z dniem ogłoszenia upadłości, zaś zobowiązania majątkowe niepieniężne zmieniają się z dniem ogłoszenia upadłości na zobowiązania pieniężne i z tym dniem stają się płatne, chociażby termin ich wykonania jeszcze nie nastąpił. Skoro zaś zobowiązanie wykonawcy (upadłej spółki I- (...)) do usunięcia wad jest zobowiązaniem majątkowym o charakterze niepieniężnym w rozumieniu art. 91 ust. 2 PUN, pojawia się pytanie o wpływ tych przepisów na meritum niniejszej sprawy.

Istotne jest to, że – jak wykazał materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w szczególności opinia biegłego – roboty spółki I- (...) miały wady. Skoro zaś spółka ta podpisała z pozwaną – jak już wskazano – Protokół Odbioru Końcowego (...) z dnia 16 grudnia 2011 r., należy przyjąć, że wady te wystąpiły i istniały w chwili podpisywania tego protokołu (już pomijając kwestię zaciekania ściany, który to problem należało rozwiązać). Natomiast w orzecznictwie sądowym w ostatnim okresie kształtuje się stanowisko, które uznać wypada za trafne, a zgodnie z którym zobowiązanie gwarancyjne wykonawcy robót budowlanych (upadłej), obejmujące wady tych robót, może ulec przekształceniu w wymagalne zobowiązanie pieniężne na podstawie art. 91 PUN, jeżeli wady wykonanych robót powstały przed ogłoszeniem upadłości wykonawcy (vide wyroki SN z: 16 grudnia 2010 r. I CSK 114/10, Lex 784305; 16 grudnia 2010 r. I CSK 148/10, Lex 784893; 8 lipca 2011 r. IV CSK 40/11, Lex 950439).

Skoro więc w realiach sprawy wady robót spółki I#B powstały najpóźniej w dniu 16 grudnia 2011 r., a upadłość tej spółki ogłoszono w dniu 16 stycznia 2012 r., należy uznać, że wady te powstały przed ogłoszeniem upadłości spółki I#B. Tym samym zobowiązanie tej spółki do usunięcia tych wad przekształciło się w – zgodnie z przywołanym art. 91 ust. 2 PUN – wymagalne zobowiązanie pieniężne upadłej spółki I#B. Skoro więc najpóźniej od dnia 16 stycznia 2012 r. upadła spółka I#B mogła być zobowiązana wobec pozwanej pieniężnie z tytułu występujących wad w robotach spółki I#B, wobec przekształcenia się jej zobowiązań niepieniężnych na podstawie art. 91 ust. 2 PUN, brak było jakichkolwiek podstaw do wzywania jej do naprawy tych wad.

Tymczasem pozwana przeciw żądaniu pozwu w pierwszej kolejności przeciwstawiła wierzytelność wzajemną w kwocie 79.556,40 zł z tytułu kary umownej wynikłej z nieusunięcia wady montażu wentylatora dachowego. Już powyższe rozważania przesądzają, że taka kara umowna była niezasadna – w samej treści noty księgowej wskazano, że pozwana obciążyła nią spółkę I#B karą umowną za opóźnienie w przystąpieniu do usuwania wad (ust. 8.2 lit. c OWU i ust. VI.1 lit. c oferty) w okresie od dnia 16 marca 2012 r. do dnia 29 marca 2012 r., tymczasem ówczesne zobowiązania niepieniężne spółki I#B przekształciły się – na mocy art. 91 ust. 2 PUN – w wymagalne zobowiązania pieniężne, a więc

brak było podstaw do wzywania jej do usunięcia wad. Tym samym nie mogła ona popaść w opóźnienie, a tym bardziej w zwłokę z usunięciem wad, albowiem nie była zobowiązana do ich usunięcia.

Z kolei w zakresie przedstawionej do potrącenia kwoty 16.383,76 zł z noty księgowej nr (...), to przede wszystkim należy przypomnieć, że ta wierzytelność wzajemna stanowi – zgodnie z oświadczeniem pozwanej z pisma procesowego z dnia 11 czerwca 2015 r. – odszkodowanie z tytułu tytułem kosztów robót poprawkowo-wykończeniowych.

Niezależnie od powyższych rozważań należy tu z całą mocą zaznaczyć, że z noty księgowej (...) z dnia 13 lutego 2012 r. wynika, że spółka I#B została obciążona powyższą kwotą z tytułu wykonania robót poprawkowo-wykończeniowych po robotach elektrycznych (k. 122). Istotne jest tu więc, że w odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty powód zarzucił, iż roboty na które powołuje się pozwana w zakresie tej noty księgowej, nie były objęte zakresem umowy (...) (k. 181). Taki zarzut powoda jest prima facie zasadny, albowiem przedmiotem tej umowy były, zgodnie z ust. I.1 in principio oferty jedynie roboty w zakresie wew. instalacji mechanicznych i sanitarnych (pominąć tu można wyliczenie w lit. a-k tego przepisu, albowiem było ono tylko przykładowe); nadto w części końcowej tego przepisu wprost wskazano, że zakres prac nie obejmuje doprowadzenia energii elektrycznej do urządzeń, a więc prac elektrycznych (zmian w tym zakresie nie wprowadził aneks do umowy). Skoro więc zakres robót spółki I#B nie obejmował prac elektrycznych, to brak jest jakiegokolwiek podstawy do przypisania jej odpowiedzialności i obciążenia jej kosztami robót poprawkowo-wykończeniowych po robotach elektrycznych. Pozwana natomiast nie wykazała, że prace elektryczne obciążały spółkę I#B; w szczególności tej okoliczności nie dotyczyła teza dowodowa, na którą zgłoszony został wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego (k. 95).

Już powyższe zważenie, z uwagi na akcesoryjność materialną roszczenia o odsetki względem roszczenia głównego (por. art. 481 § 1 KC) przesądzało, że usprawiedliwione co do zasady było także żądanie odsetek od roszczenia głównego.

Powódka żądała odsetek od dnia 15 stycznia 2012 r. W tym zakresie pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzuciła, że termin ten winien być liczony od bezusterkowego odbioru końcowego całego obiektu, potwierdzonego przez pozwaną i inwestora (25 maja 2012 r.). Zgodnie z przywoływaną przez pozwaną ust. 7.11 lit. a OWU roszczenie o zapłatę pierwszej połowy wynagrodzenia zatrzymanego tytułem kaucji gwarancyjnej stawało się wymagalne w terminie 30 dni od bezusterkowego odbioru końcowego (jak już wskazane, zaświadczenia z ust. 9.1 OWU zostały przedstawione wcześniej). Brak jest jednak podstaw do podzielenia twierdzenia pozwanej, iż przez bezusterkowy odbiór końcowy w rozumieniu ust. 7.11.a OWU należy rozumieć odbiór potwierdzony (dokonany) przez pozwaną i inwestora. Z jednej bowiem strony taki wniosek nie wynika z ust. 7.11.a OWU; z drugiej zaś strony akt ten niezależnie od pojęcia „bezusterkowego odbioru końcowego” posługuje się również pojęciem „protokołu końcowego odbioru robót całego obiektu budowlanego, nie stwierdzającego wad lub usterek, podpisanego przez generalnego wykonawcę i inwestora” – por. 7.2 OWU. To w przypadku tego ostatniego przepisu mowa jest o takim odbiorze dokonanym przez inwestora (posługuje się pojęciem inwestora oraz odwołuje się do odbioru całego obiektu). Skoro więc w ust. 7.11.a OWU pozwana nie odwoływała się do odbioru całego obiektu i nie przywoływała odbioru dokonanego przez inwestora, odbiór z 7.11.a OWU musi być innym odbiorem niż odbiór z ust. 7.2 OWU. Z tych względów należy uznać, że wierzytelność z ust. 7.11.a OWU stawała się wymagalna w terminie 30 dni od odbioru końcowego dokonanego między stronami. Skoro zaś został on dokonany w dniu 16 grudnia 2011 r., 30 dni liczone od tej daty upływało – zgodnie z art. 111 § 1 i 2 KC – w dniu 15 stycznia 2012 r., a więc w niedzielę. Dostrzegając treść art. 115 KC należy jednak wskazać, że z jego dobrodziejstwa może skorzystać jedynie wierzyciel, który w dodatkowym dniu, a więc pierwszym dniem roboczym, spełnił świadczenie; jeśli jednak dłużnik nie spełnia świadczenia w terminie z art. 115 KC, wymagalność świadczenia, a więc i odsetki, winny być liczone bez przyznania dłużnikowi dobrodziejstwa tego przepisu.

Wreszcie należy wskazać, że powódka żądała tzw. „ustawowych odsetek” (k. 3-4). W tym zakresie przede wszystkim należy wskazać na treść art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 r., poz. 1830); zgodnie z tym przepisem do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (co miało miejsce 1 stycznia 2016 r. zgodnie z art. 57 tejże noweli) stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że za okres do 31 grudnia 2015 r. powódce należą się odsetki których wysokość jest ustalana zgodnie z art. 359 § 3 KC w

brzmieniu redakcyjnym i numeracji obowiązujących do 31 grudnia 2015 r. (por. art. 481 § 2 zd. I KC w brzmieniu redakcyjnym i numeracji obowiązujących do 31 grudnia 2015 r.) – a więc odsetki w wysokości odsetek ustawowych. Z kolei za okres od 1 stycznia 2016 r., skoro powódka nie zmodyfikowała żądania i także po tej dacie wносиła o zasądzenie odsetek ustawowych, należały się odsetki w wysokości odsetek ustawowych obliczonych na podstawie art. 359 § 2 KC w brzmieniu redakcyjnym i numeracji obowiązujących od 1 stycznia 2016 r.; zasądzeniu odsetek w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie sprzeciwiał się art. 321 KPC, albowiem zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie, w sytuacji w której powódka żądała jedynie odsetek za opóźnienie (skoro wysokość tych pierwszych jest większa) stanowiłoby orzeczenie ponad żądanie. Jedynie ma marginesie można wskazać, że pośrednio z uwagi na datę wymagalności roszczenia, w sprawie nie miał zastosowania art. 4a ustawy z 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. 2013 r., poz. 403, ze zm. – por. art. 15 ust. 1 tejże ustawy).

Mając na uwadze powyższe – na podstawie przywołanych przepisów – należało zasądzić od pozwanej na rzecz powódki kwotę 76.632,50 zł tytułem roszczenia głównego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych od 16 stycznia 2012 r. (pkt 1 lit. a sentencji wyroku).

Jednocześnie powództwo w pozostałej części, a więc w zakresie żądania odsetek od roszczenia głównego za 15 stycznia 2012 r., podlegało oddaleniu (pkt 2 sentencji wyroku).

O kosztach procesu sąd – na podstawie art. 98 § 1 KPC – rozstrzygnął z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Znajduje to uzasadnienie w fakcie, że, w zakresie roszczenia głównego żądanie powoda, o którego oddalenie wnosił pozwany, zostało w całości uwzględnione, a tylko ono, nie zaś roszczenie o odsetki od roszczenia głównego, wpływa, zgodnie z art. 19 § 1 KPC i art. 20 KPC, na wartość przedmiotu sporu. To więc pozwana uległa w całości swoich żądań i to ją winny ostatecznie obciążać koszty procesu, w tym koszty strony powodowej. Na koszty te złożyła się kwota 3.832 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 3.617 zł tytułem wynagrodzenia adwokata,

wydatki w postaci zaliczek na zwrot kosztów podróży świadków w wysokości łącznej 419,57 zł, w tym: 215,63 zł (k. 450) i 203,94 zł (k. 451) oraz zwrot kosztów dojazdu pełnomocnika w wysokości 948,43 zł.

W niniejszej sprawie Skarb Państwa poniósł tymczasowo, tytułem wydatków, kwotę 369,42 zł (k. 175). Zgodnie z art. 83 ust. 1 i 2 uKSC w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113 uKSC. Przy czym „odpowiednie stosowanie” przywołanego przepisu oznacza, że sąd może nakazać pobranie kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa od strony niezależnie od tego, czy na jej rzecz zasądzono, czy też nie, jakiegokolwiek roszczenie. Stosowany w niniejszej sprawie odpowiednio art. 113 ust. 1 i 2 uKSC wydatkiem poniesionym tymczasowo przez Skarb Państwa nakazuje w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciążyć strony przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Skoro zaś o poniesionych przez strony kosztach procesu sąd rozstrzygnął przy zastosowaniu wyrażonej w art. 98 § 1 KPC zasady odpowiedzialności za wynik procesu, obciążając nimi w całości pozwaną, również wydatek poniesiony tymczasowo przez Skarb Państwa winien obciążać pozwaną w całości. Mając na uwadze powyższe – na podstawie przywołanych przepisów – sąd, w pkt. 3 sentencji wyroku, ściągnął od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Łodzi powyższą kwotę tytułem wydatków.

W niniejszej sprawie pozwana uiściła zaliczkę na wynagrodzenie biegłego sądowego w wysokości 6.000 zł (k. 175 i wewnętrzna strona przedniej obwoluty t. II). Z zaliczki tej wykorzystano jedynie kwotę 2.520,41 zł (k. 237). Oznacza to, że kwota pobrana od strony tytułem zaliczki na wydatki, przewyższała wydatek o kwotę 3.479,59 zł. Natomiast – zgodnie z art. 84 ust. 1 uKSC – sąd z urzędu zwraca stronie wszelkie należności z tytułu wydatków, stanowiące różnicę między kosztami pobranymi od strony a kosztami należnymi. Mając na uwadze powyższe – na podstawie przywołanych przepisów – sąd, w pkt. 4 sentencji wyroku, nakazał zwrócić pozwanej ze Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Łodzi powyższą kwotę 3.479,59 zł.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda/pozwanego.

Dnia 9 maja 2016 roku.